

SVERIGES
MODERNASTE
MYNDIGHET
2019

Upphandlings
myndigheten

Går det att motverka korruption och arbetslivskriminalitet genom upphandling?

Ann Eva Askensten

26 oktober 2023

Värdet av **OFFENTLIG UPPHANDLING**
i Sverige

18%
av BNP

879 miljarder kronor*

Antal **ANNONSERADE**
upphandlingar

17 198
stycken**

*Baserat på statistik från 2021
**Baserat på statistik från 2022

5 upphandlingsprinciper

Ickediskriminering

Företag i alla länder får vara med och lämna anbud.

Likabehandling

Alla leverantörer ska ges samma förutsättningar.

Proportionalitet

Ställ bara de krav som krävs för att möta behovet.

Öppenhet

Var transparent och förutsägbar i det du gör.

Ömsesidigt erkännande

Alla typer av certifikat i EU går att använda.

Behovs- och marknadsanalys

- ▶ Vilka behov har vi?
- ▶ Är det samhällsviktig verksamhet?
- ▶ Hur ser utmaningar och lösningar ut på den aktuella marknaden?
 - ▶ Hur ser beroendet till underleverantörer ut?
 - ▶ Finns det risk för oskäliga arbetsvillkor?
- ▶ Vad blir affärens totala kostnad?

Risicanalys

- ▶ Riskmatris som verktyg
- ▶ Korruption i inköpsprocessen
- ▶ Risker på marknaden
- ▶ Samhällsrisker

Förebygg korruption i inköpsprocessen

- ▶ Strategiskt antikorrupsionsarbete
- ▶ Öppenhet, likabehandling, ickediskriminering och proportionalitet
- ▶ Standard för offentlig upphandling SS-EN 17687
 - ▶ Integritets- och ansvarspolicy
 - ▶ Riskhanteringsstrategi
 - ▶ Integritetsförsäkran
 - ▶ Systematisk mätning av prestanda och kvalitet

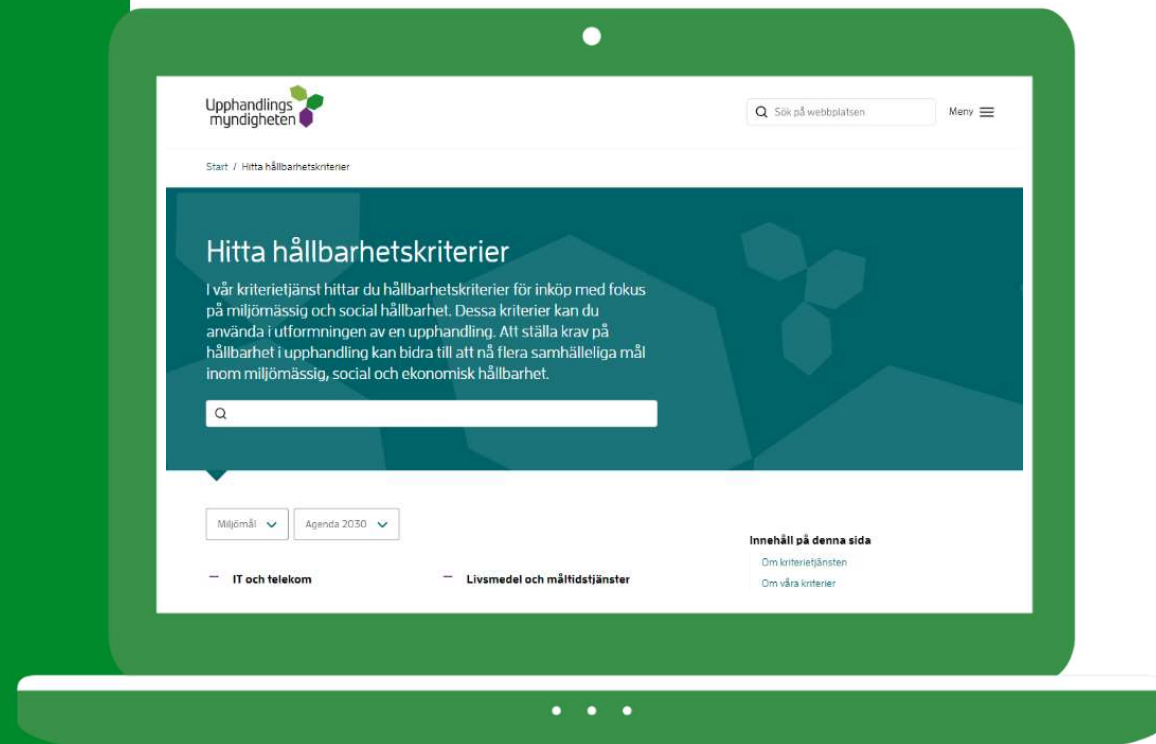
Förebygg arbetslivskriminalitet genom upphandling

- ▶ Avtalet utgör grunden för affären
- ▶ LOU, LUF, LUK, LUFS och LOV
- ▶ Hur fördelas risken mellan beställare och leverantör?
- ▶ Kvalificeringskrav kan vara avgörande
- ▶ Behövs krav på underleverantörer och ägare?
- ▶ Stödjer ersättningsvillkor en god leverans?
- ▶ Behövs krav på arbetsrättsliga villkor?
- ▶ Behöver uteslutningsgrunder formuleras?
- ▶ Finns förutsättningar för avtalsuppföljning?

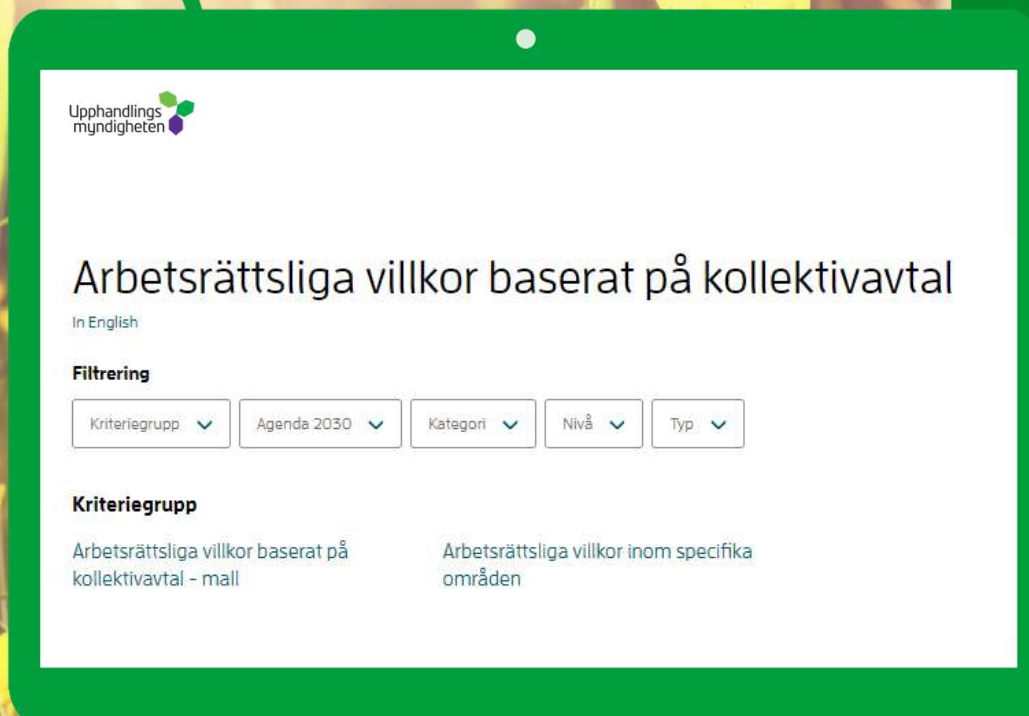
Upphandlingskrav

- ▶ Redo att användas i upphandlingsdokument
- ▶ Krav för olika typer av byggnader
- ▶ Anpassade till ny- och ombyggnad
- ▶ Anpassade till olika skeden i byggprocessen
- ▶ Möjligt att välja ambitionsnivå
- ▶ För tidiga faser kan beställaren ge konsulter i uppdrag att utgå ifrån upphandlingskraven.

Arbetsrättsliga villkor

- ▶ Villkoren omfattar lön, semester och arbetstid.
- ▶ Tagits fram i samråd med arbetsmarknadens parter med utgångspunkt i gällande kollektivavtal.
- ▶ Villkor kopplade till bygg:
 - Byggarbetare
 - Väg- och banarbetare
 - Måleriarbete

Leverantörsprövning och uteslutning

- ▶ Företag som lämnar anbud i upphandling ska prövas
- ▶ Genomför ägar- och ledningsprövning
- ▶ Kontrollera onormalt lågt anbud
- ▶ Uteslut oseriösa aktörer
- ▶ Låter det för bra för att vara sant så är det sannolikt det!

Avtalsuppföljning och sanktioner

- ▶ Självsanering i branschen viktigt
- ▶ Bristande avtalsuppföljning i upphandling öppnar dörren för oseriösa aktörer
- ▶ Leverantörer som följs lämnar rimligare priser
- ▶ Ersättningsmodellens olika delar behöver fullföljas – ev. sanktioner tillämpas

Några avslutande medskick

- ▶ Upphandling kan bidra till att motverka korruption och arbetslivskriminalitet
- ▶ Det finns många olika verktyg att använda
- ▶ Nyckeln till en lyckad upphandling ligger i planering och uppföljning
- ▶ Om något låter för bra för att vara sant så är det sannolikt det!

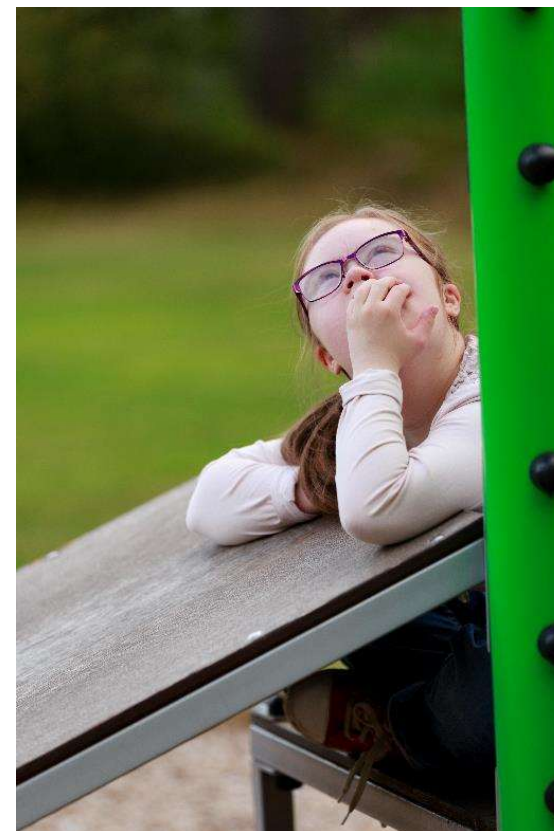

Bild 12

AA0 [@Elisabeth Merck Rasin] skulle du kunna ge mig en annan bild här? Som passar bättre med den sista punkten?
Det blir mitt slutord!

Ann Eva Askensten; 2023-10-18T15:40:46.771

EMR0 0 Funkar denna bild?

Elisabeth Merck Rasin; 2023-10-19T08:08:14.206

Tack!

Mer inspiration och vägledning
hittar du på vår webbplats

upphandlingsmyndigheten.se

Frågeservice

Telefon: måndag – torsdag kl. 9-12

Chatt: måndag – torsdag kl. 13-15, fredag kl. 9-12

Frågeportalen: dygnet runt

 @uhmynd

 Upphandlingsmyndigheten

 @upphandlingsmyndigheten

 Upphandlingsmyndigheten

